

Institutionen för idé- och lärdomshistoria
Uppsala universitet

UTVÄRDERINGSRAPPORT 2019

Under höstterminen 2019 har forskarutbildningen vid institutionen för idé- och lärdomshistoria utvärderats. Inför processen författade institutionen en självvärdering vilken sedan utgjorde underlag för det platsbesök som genomfördes i början av oktober. Efter platsbesöket författade panelen en rapport vilken vi från institutionens sida nu kommenterar i det nedanstående.

Inledningsvis bör det sägas att vår forskarutbildning får mycket goda vitsord i utvärderarnas utlåtande. Utbildningen håller enligt deras förmenande ”mycket hög kvalitet genom sina ambitiösa doktorander, välmeriterade lärare, handledarkollegiets kollektiva ansvarstänkande och en organisk förankring i institutionens livaktiga forskningsmiljö”. Anledningen till att det förhåller sig så finner panelen främst i att institutionen är en stark forskningsmiljö generellt och att ”institutionsledningen och forskarutbildningsansvariga på ett skickligt sätt medvetet utnyttjat detta för att berika och utveckla forskarutbildningen”.

Vi menar att bedömarpanelen överlag tecknat en rättvisande bild av vår forskarutbildning och att man på ett förtjänstfullt sätt givit oss perspektiv på verksamhetens nuvarande begränsningar och möjliga förbättringar i framtiden. Särskilt vill vi lyfta fram två punkter där vi finner anledning att gripa oss an ett förändringsarbete. Den första av dessa gäller relationen mellan doktoranderna och forskarutbildningsnämnden. Panelen menar att vårt upplägg med ett aktivt och aktivitetsintensivt handledarkollegium (kallat FUN) är en viktig nyckel till hög kvalitet. Samtidigt påpekar man att det i dagsläget finns ett glapp mellan handledarnas forum i form av forskarutbildningsnämnden och gruppen av forskarstuderande med sina intressen och sin doktorandförening. Kontakter finns och information flödar ständigt mellan dessa instanser, men vi saknar en

ytterligare nivå av formalisering som kunde förbinda delarna bättre med varandra och därigenom öka transparens och delaktighet.

Den andra punkten vi vill ta fasta på handlar om internationaliseringen. Som rapportförfattarna påpekar befinner vi oss (som åtskilliga andra humanistiska forskningsmiljöer) i ett dilemma där mycket av verksamheten av goda skäl äger rum på svenska. Det gäller såväl arbetssituationer – exempelvis kurser och seminarier – som löpande kommunikation i både formella och informella sociala sammanhang. Samtidigt har vi numera ett antal doktorander som inte behärskar svenska i tillräcklig omfattning för att kunna integreras fullt ut i den svenskspråkiga verksamheten. Vi ser dessutom en framtid framför oss där dessa doktorander kan komma att bli fler. Hittills har vi så att säga hoppat från tuva till tuva när vi hanterat de problem som uppkommer kring språkanvändningen. Men vi ser all anledning att systematisera detta arbete och ta ett helhetsgrepp kring problematiken.

Förutom dessa två punkter kommenterar panelen också kortfattat vår kursdel inom forskarutbildningen och det faktum att vi inte kan ge egna kurser i någon större utsträckning. De undrar även över kvalitetsbedömningen av manus som ska upp till disputation. Vad gäller den första punkten är vi givetvis styrda av de begränsningar som ligger i att vara ett relativt litet forskarutbildningsämne, och vi har inga möjligheter att göra några radikala förändringar. Däremot finns det all anledning att arbeta mer målinriktat och strategiskt med det kursutbud vi har i relation till enskilda doktoranders utbildningsbehov. Vad gäller grönläsningsfrågan anser vi att bedömarnas kommentar vilar på ett missförstånd eftersom det finns en formell process för att kvalitetssäkra och involvera fler personer än handledarna i ansvaret för de avhandlingsmanus som släpps fram till disputation. Det finns dock anledning att se över de sätt på vilka detta faktum kommuniceras till doktoranderna.

Planerade åtgärder

- Gällande kontakten mellan FUN och doktoranderna: ytterligare formalisering genom att studierektor för forskarutbildningen får till uppgift att regelbundet (en gång per termin) sammanfatta och kommunicera relevanta delar av handledarkollegiets arbete till doktorandgruppen. Förslagsvis sker detta vid något av doktorandföreningens sammanträden så att synpunkter från de forskarstuderandes sida kan fångas upp och föras tillbaka till FUN-kollegiet. Åtgärden vidtas från och med vårterminen 2020.
- Gällande internationaliseringen: Vi avser att ta fram en kortfattad språkpolicy som i allmänna ordalag anger institutionens förhållningssätt till språk-användning i olika delar av verksamheten. Detta dokument utarbetas i samarbete med såväl doktorander som övrig personal och ledning. Åtgärden vidtas under vårterminen 2020.
- Gällande övriga synpunkter: kursdelen av forskarutbildningen görs till föremål för mer regelbunden reflexion och införlivas än mer aktivt än tidigare i det övergripande strategiarbete som generellt sett präglar vår forskarutbildning. Vi tänker oss att ha kursläsningen som en stående punkt på FUN:s sammanträden minst en gång per termin samt att studierektor gör kurserna till en stående dagordningspunkt för sina möten med doktoranderna. Vad gäller grönläsningsproblematiken avser vi att föra in tydligare formuleringar om den i doktorandhandboken. Åtgärden vidtas från och med vårterminen 2020.

Thomas Karlsruhn

Professor, studierektor för forskarutbildningen